

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 16

Wydawnictwo i Redakcja
„Głosu Narodu”, III Aleja 52,
Telefony 2245 i 2249.

Częstochowa, czwartek 1 marca 1945 r.

Sekretariat Redakcji załatwia interesantów
w godzinach od 14 — 16-6.
Redakcja rękopisów nie zwraca.

Rok I.

Inteligencja w nowej Polsce

(Przedruk z „Głosu Ludu”, pisma Polskiej Partii Robotniczej)

Naród nasz staje do dzieła wiekopomnego: budowy nowej Polski, Polski demokratycznej. W tej nowej Polsce gospodarzem jest i będzie nie obszarnek i finansista, jak to było za czasów sanacji, a trzon narodu — chłop i robotnik.

Robotnik i chłop pragnie budować Polskę silną i demokratyczną. A znaczy to, że Polska ta ma mieć potężny przemysł, gęstą sieć kolei i szos, wielkie stocznie okrętowe na obszernym polskim wybrzeżu, na miarę naszych potrzeb rozbudowaną marynarkę handlową, sieć szkolną niższą, średnią, zawodową i wyższą, zabezpieczającą państwo dostatecznie wyszkolone kadry fachowców we wszystkich gałęziach gospodarstwa narodowego i kultury narodowej, nowoczesnie wyszkolone i uzbrojone wojsko i marynarkę wojenną. Znaczy to, że Polska ta rządzić ma lud poprzez demokratyczne instytucje.

Do budowy tej nowej Polski bierzemy się w chwili, gdy nie ustał jeszcze szereg oręża na polach bitewnych, gdy stolica kraju — Warszawa leży w gruzach, gdy znaczne polacie kraju poważnie ucierpiały w wyniku działań wojennych i rabunkowej gospodarki okupanta. Do budowy tej nowej Polski bierzemy się uszczupleni o miliony Polaków, którzy zginęli zamordowani w obozach śmierci, w Oświęcimiu, na Majdanku, w Treblince, Dachau, Buchenwaldzie, na katorżniczych robotach w Niemczech, w obozach jeńców. Do budowy tej Polski bierzemy się w chwili, gdy setki tysięcy naszych rodaków znajdują się jeszcze w rozsypaniu na emigracji.

W budowie nowej Polski przed społeczeństwem naszym stają zadania niezwykle poważne. Dość wspomnieć o odbudowie Warszawy, o uruchomieniu kopalnictwa, przemysłu, handlu, o przebudowie ustroju rolnego, o przejściu w ręce polskie obszernych ziem pomiejskich nad Odrą i nad Bałtykiem, aby uświadomić sobie ogrom wyrastających przed nami zadań.

W tym ogólnie narodowym dziele nie może zbraknąć naszej inteligencji. Inteligencja polska ma swoje stare tradycje demokratyczne. I choć reżim sanacyjny, opanowany wywarł swój demoralizujący wpływ, część naszej inteligencji marzyła zawsze o jednym: o wiernej służbie ludowi polskiemu.

Wielu, bardzo wielu naszych inteligentów stanęło już do twórczej pracy we wszystkich dziedzinach naszego życia. Niewątpliwie tysiące polskich inteligentów na nowo wyzwolonych terytoriach odda swe sily Polsce, odda swe sily ludowi polskiemu. Już dziś tysiące naszych inteligentów biora udział w pracy państwowej np. w odbudowie naszego szkolnictwa wszystkich stopni, a zwłaszcza wyższego. Dość wspomnieć o szybkim uruchomieniu Uniwersytetu Katolickiego im. Curie-Skłodowskiej w Lublinie, wyższych zakładach naukowych w Warszawie, o poczynaniach w tym kierunku w Krakowie, Łodzi i w innych miastach.

Stanowisko demokracji polskiej, szczególnie zaś stanowisko naszej partii wobec inteligencji nie pozostawia miejsca wątpliwości. Partia nasza stwierdza niejednokrotnie, że każdy inżynier, technik, nauczyciel, lekarz, profesor, literat, artysta — każdy inteligent polski, który pragnie szczerze iść z ludem i brać udział w budowie nowej, demokratycznej Polski, spotka się ze strony robotników i chłopów z życzliwym przyjęciem. Będzie nam bratem i towarzyszem w trudzie i znoju budownictwa. O postawie i wartości człowieka sędzić będziemy według jego dzisiejszych czynów.

Ale czasu na namysły dziś nikomu nie dano. Kto nie wpręgnie się dziś do pracy nad budową nowej Polski — ten niech

Przed upadkiem Wrocławia Rozwój ofensywy wojsk radzieckich na Pomorzu

Radzieckie Biuro Informacyjne podało do wiadomości dnia 28 lutego, że wojska radzieckie w toku natarcia zajęły na północno-wschodni zachód od Królewca miejscowości: Warbergen, Chlenkunen, Otten, Gobbessnau, Friedrichshof.

Wojska radzieckie II Białoruskiego Frontu, kontynuując ofensywę, w dn. 28 lutego zajęły Neustettin, Prechlau, wojskowy węzeł komunikacyjny i silny punkt oporu Niemców na Pomorzu oraz zajęły w walkach po-

nad 50 miejscowości, wśród których najważniejsze: Warniga, Tiasitbe, Neiglit, Ajsenhammer, Grabau, Gross-Kercenberg, Wurhol, Sparsse, Streitlina.

W rejonie Wrocławia wojska radzieckie kontynuowały walki, zmierzające do zniszczenia okrajonej w mieście grupy wojsk przeciwnika, w toku których opanowały przedmiasta: Kleine-Czansz, zakłady metalurgiczne Schwars, gazownie oraz zajęły 5 kwartałów mieszkalnych.

Na pozostałych odcinkach frontu zanotowano działalność oddziałów zwiadowczych oraz w szeregu punktów walki o charakterze lokalnym.

W czasie walk, prowadzonych w dniu 27 lutego, na wszystkich frontach uszkodzono i zniszczono 29 czołgów nieprzyjaciela.

W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwnik stracił 6 samolotów przeciwnika.

Dalsze sukcesy wojsk alianckich na zachodzie

LONDYN. — Na froncie zachodnim dalsze poważne postępy wojsk sojuszników, które po zajęciu Düren, a poprzednio jeszcze Jülich, posuwają się na Kolonii, od której dzieli je już tylko odległość 18 km. Po zajęciu i oczyszczeniu Düren, opanowano wieś Steinstrasse, oddaloną o 8 km na wschód od rzeki Roer. Przez rzekę Roer przerzucane są coraz to nowe zmotoryzowane oddziały amerykańskie. Wschodni brzeg tej rzeki jest przez sprzymierzonych opanowany na przestrzeni z góra 50 km. — W ciągu 3-ech dni wzięto do niewoli na tym odcinku przeszło 4.000 jeńców, głównie z rozbitych dywizji niemieckich 59-iej i 363-ciej.

W poniedziałek wozak rano rozpoczęło się nowe natarcie armii kanadyjskiej, która w ciągu dnia posunęła się o 5 km. Od München-Gladbach dzieli sprzymierzonych 15

km. Postępy zanotowano również w walkach na wzgórzach Bifel. Poza tym z godnych uwagi przesunięciem na froncie zachodnim należy podać o sforsowaniu rzeki Prumie w dwóch miejscach.

LONDYN. — Poranne doniesienia podają, że wojska kanadyjskie znajdują się już tylko o 10 km od München-Gladbach, a od centrum śródmieścia Kolonii o 20 km, czyli od przedmieść znacznie bliżej. Na drodze od Jülich zajęto miejscowość Eisdorf, która leży na 5 km przed rzeką Erft, ostatnią przeszkodą przed Renem. 4 armie sprzymierzonych, prowadzące ofensywne operacje na zachodzie, po 3-ech dniach działań, wzięły do niewoli 40.000 jeńców niemieckich. — W rejonie Elkeren poddał się bez walki cały batalion „Wehrmachtu”.

Największy w tej wojnie nalot na Berlin

LONDYN. — W poniedziałek w godzinach popołudniowych dokonano największego w tej wojnie nalotu na stolicę Rzeszy. Nalot rozpoczął się na krótko przed 11-tą, ogółem zrzucono 3.000 ton bomb, w tym pół tysiąca zapalających na dworce Ślaski, Polnocny i na Plac Aleksandra. Doniesienia samolotów obserwacyjnych, jakie w godzinach popołudniowych dokonywały zdień nad Berlinem, mówią, że gruzy miasta stoją w plomieniach. Ogółem na Berlin zrzucono w obecnej wojnie 60.000 ton bomb. Przed wieczorem samoloty sprzymierzonych ponownie zjawily się nad Berlinem, jak to wynikało z alarmów przeciwlotniczych, nadawanych przez radio. Doniesienia radiowe z Rzeszy przyznają, że straty wyrządzone nalotem, są bardzo poważne. Po poniedział-

kowym nalocie łączna liczba bomb, zrzuconych na Rzeszę w ostatnich kilku dniach, wyraża się cyfrą 22.000 ton. Niezależnie od tego dokonano trzeciego z rzędu nalotu na Kamen pod Dortmundem. Relacje zwiadowcze o stanie komunikacji po ostatnich nalotach na niemiecką sieć komunikacyjną i środki transportowe stwierdzają, że na niektórych odcinkach kraju wskutek zniszczenia, wyrządzonego przez naloty, wszelka komunikacja całkowicie ustala.

LONDYN. — Ogłoszono dalsze szczegóły ogromnego nalotu na Berlin. Fala amerykańskich bombowców rozciągała się na przestrzeni 400 km. Głównym celem nalotów było śródmieście i północna część Ber-

lina. Wszystkie dworce stolicy Rzeszy w tych dzielnicach są unieszkodliwione. 20.000 „Volkssturmwców” sprowadził niemiecy do naprawy. Myśliwców niemieckich w czasie nalotu, dokonanego przez „latające fortece” i „Liberatory”, w ogóle nie było. Artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła 16 maszyn amerykańskich, t. zn. nie cały jeden procent, gdyż łącznie z bombowcami w akcji brało udział około 2.000 maszyn. Największe zniszczenia wywołane zostały nie tyle bombami amerykańskimi, ile mianami niemieckimi. Wszystkie wielkie budowle berlińskie są bowiem podminowane. W czasie nalotówminy te wybuchły. Barykady, przygotowane przez Niemców jako przeszkody dla wojsk radzieckich, okazały się przede wszystkim przeszkodami dla straż policyjnych. Przy Reinickendorferstrasse wycołał w powietrze wielki magazyn amunicyjny, przy czym zginęło 300 żołnierzy. Poza tym w ciągu dnia wczesniejszego lotnictwo sprzymierzonych dokonało nalotów na Dortmund, Erfurt, Moguncje i inne miasta.

Stettinius o Międzynarodowej Org. Bezpieczeństwa

WASZYNGTON. — Na konferencji panamerykańskiej w Mexico City amerykański sekretarz stanu p. Stettinius podkreślił potrzebę stworzenia, jeszcze przed końcem wojny, Międzynarodowej Organizacji Bezpieczeństwa i oświadczył, że Stany Zjednoczone są szczególnie zainteresowane w uzgodnieniu wspólnej akcji, zapewniającej swobodę wyborów i pełną suwerenność wyzwolonych narodów.

Konferencja państw amerykańskich

MEKSYK (Reuter). — Onegdaj wieczorem rozpoczęła się tutaj konferencja państw amerykańskich. Mowę inauguracyjną wygłosił prezydent Meksyku Manuel Avilla Kamacho; wcześniej jeszcze na sesji wstępnej został obrany przewodniczącym konferencji minister spraw zagranicznych Meksyku Padilla. Oczekuje się, że kwestia stosunku państw amerykańskich do Argentyny zajmie poważne miejsce w dyskusjach na tej konferencji.

Walki o śródmieście Wrocławia

MOSKWA. — Komunikat operacyjny Radzieckiego Biura Informacyjnego, wydany w poniedziałek wieczorem, donosi o dalszych walkach na Polwyspie Sambjanskim, gdzie odparto niemieckie ataki. Na północie od Królewca z powodzeniem prowadzone dalszą likwidację otoczonych grup nieprzyjacielskich, zajmując szereg miejscowości, wśród których znajdują się Erntehler, Burzenhof i Marselen. W rejonie na północie i na północ od Królewca w toczących się walkach w ciągu jednego dnia zniszczono niemieck 69 czołgów i dział 24 szturmowe. W walkach o Wrocław zdobyto 15 bloków mieszkalnych. Na innych odcinkach frontu miały miejsce jedynie działania lokalne.

W dniu 25-tym lutego na wszystkich frontach na wschodzie oddziały Czerwonej Armii zniszczyły niemiecki 125 czołgów i zestrzeliły 31 samolotów.

LONDYN. — Korespondent brytyjski z frontu wschodniego donosi, że we Wrocławiu zdobyto Skwer Hindenburga znajdujący się tuż przy śródmieściu. Poza tym zdobyto remizę tramwajową.

Syria w walce z Niemcami

KAIR. — Premier Syrii oświadczył, że Syria znajduje się w stanie wojny z Niemcami i Japonią. Prasa fakt ten komentuje jako rezultat ostatniego spotkania premiera Churchill'a z premierem Syrii, które miało miejsce wkrótce po Konferencji Krymskiej.

KAIR. — Egipska izba deputowanych uchwaliła zatwierdzić decyzję rządu wypowiedzenia wojny Niemcom i Japonii, oraz uchwaliła wotum zaufania dla rządu 240-lu głosami przeciw dwóm. Zamordowana preniema egipskiego dokonał zwolewnik Niemiec, Mahomet Eksau. Nowy premier egipski, Nahrasi Pasza złożył oświadczenie, że polityka jego będzie kontynuowaniem polityki tragicznie zmarłego b. premiera, Achmeta Mecher Paszy.

LONDYN. — Rząd Czechosłowacji wezwał drogą radiową z Londynu wszystkie organizacje podziemne i wszystkich Czechów do chwycenia za broń i ostatecznego rozprawienia się z nieprzyjacielem, na którego w tej chwili uderzyć należy od tyłu.

Spaak, minister spraw zagr. Belgii, udaje się do Paryża, celem przeprowadzenia rozmów z rządem francuskim.

Wyspy Bonin, archipelag u brzoziwojstwa Japonii na oceanie Spokojnym zbombardowane zostały przez silną eskadrę floty am. kaskiej.

Zniszczenia kulturalne dokonane przez Niemców

PARYŻ. — Komisje ekspertów sojuszników dokonały obliczeń, że straty kulturalne, wyrządzone przez Niemców w okupowanych krajach Europy, wynoszą minimum 3 miliardy franków szwajcarskich. Jeżeli chodzi o Polskę, to stwierdzono, że Niemcy zniszczyli lub zrabowali 55 procent wszystkich muzeów, 60 procent bibliotek i 65 procent polskich zbiorów archiwalnych.

Kryzys gabinetowy w Grecji

ATENY, (Tass). — W greckich kołach politycznych przewiduje się kryzys gabinetowy w związku z ustąpieniem ministra spraw wewnętrznych. Obecnie teki ministra spraw wewnętrznych obla tymczasowo gen. Plastiras.

Londyn (BBC) Przywódca norweskiego ruchu oporu wezwał ludność do zbierania dowodów przeciwko zbrodniarcom i zdrajcom narodu. Powiedział on, że w krajach wyzwolonych nie można często wymierzyć sprawiedliwości dla tego, że brak jest materiału dowodowego.

Londyn (Reuter) Radio londyńskie podaje, że w Aggiti zginęło 50 tysięcy ludzi od nalotów niemieckich.

Londyn. (P. ite) Premier Churchill, przemawiając w Izbie Gmin, oświadczył, że po Konferencji Krymskiej sytuacja międzynarodowa znacznie się poprawiła.

siebie wini, gdy jutro poczuje się obojętnym w własnym narodzie.

Wierzmy niezłomie, że znakomita większość inteligencji polskiej znajdzie swoje zaszczytne miejsce w wysięgu pracy, do którego siebie cały nasz naród.

Nasz język ojczysty

Słedząc wpływy języków obcych, jakim powszechnie w ciągu dziejów ulegała, stwierdziliśmy musimy dwa zjawiska. Po pierwsze uderza nas wielka zdolność asymilacji...

Z drugiej zaś strony, narzuca się uwadze naszej inna zjawiska. Ogólna liczba zaopieczonych, w danej epoce znaczna, ulega później wydatnemu zmniejszeniu. Wszystko, co w danej chwili modne, zostaje z biegiem czasu z języka wryguwane...

choćby w tym celu, by zadąć kłam niecierpię propagandzie trapiącej czas okupacji o rzekomej niemieckości naszych grodów...

Fakty jednak mówią same za siebie. Zaczynijmy od stwierdzenia, że stosunki nasze z Niemcami są dawne i bezprzerwanie niemal wrogie. Przez przyjęcie chrześcijaństwa w wieku X Polska wchodzi w krąg cywilizacji zachodnioeuropejskiej i mimo złego sasiada...

stosunkowo bardzo szybko. Walezy z nią Długosz i słynny humanista Jan Ostroróg, przeświadcza się jej duchowieństwo polskie...

W czasach późniejszych nie słabnie raczej wojenne współzycie z Niemcami. Od połowy XIV wieku do roku 1466 trwają ciągłe zmagania z Krzyżakami...

Migawki

O niemieckim języku Powracamy na miejsce naszej dawnej pracy. Wiele się o tym mówi i pisze. O nowej uale i nowym życiu, o nowych prądach i wyrugowaniu starych poglądów...

W tej dziedzinie wypadła mieć trochę przystoitości i dobrego wychowania. Nie jest niezjawiająca, że w bzdury o Szwajcarii, Austrji, o literaturze naukowej - sami nie wierzą...

Do 16 stycznia br. została okrabiona nasza firma przez okupantów niemieckich a towary gotowe i surowce wywiezione na Al. Wolności 26 na skład.

W dniu 23.1.1945 r. w Łodzi ukradziono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Gm. Kosny, Star. Radomsko na nazwisko Kuczyńska Anna. Ostrzeżenie się przed nadużyciami.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Karpiański Edward.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Bednarz Barbara.

Do 23.2.1945 r. zgubiono portfel z kartą rozpoznawczą z dawnaj Rzeczy, kartą robozia, kartą reżimistyczną i przepiakte. Proszę o wyświelenie na adres Czesz. Al. Wolności 83 m. 11. Wojciechowski, Jas.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Kępska Henryka.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Romanowski Janina.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Saterusz Eliza.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Lisiecka Władysława.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Ruzer Józef.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Kępska Henryka.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Saterusz Eliza.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Lisiecka Władysława.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Ruzer Józef.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Czeszochowie na nazwisko Ruzer Józef.

Plac Bernardyni, okazująco do sprzedania z powodu wyjazdu. Czeszochowa. Al. Wolności Nr 45.47.

Wąsek z budką do sprzedania. Czesz. Warszawskiego 24 m. 4. 541

Sprzedam jacyk-spisok za 2-3 miesięcznego dziecka. Tel. 20.60.

Sprzedam mieszkanie z 3 pokojami i balkonem. Czeszochowa. Al. Wolności 83 m. 11. 652

Sprzedam mieszkanie z 3 pokojami i balkonem. Czeszochowa. Al. Wolności 83 m. 11. 652

POSADY
Potrzebna jest kobieta do sprzątnięcia. Zakład Restora. Czesz. Al. Wolności 10. 686

SPRZEDAŻE
Wąsek sportowy i globekki sprzedam. Czesz. Karłowicza 3 m. 16. 665

ROZNE
Koszule mekie i krawaty szyje i przymiaraj. Czeszochowa. Kilińskiego 29 m. 5. 621